Kliinisen hoitotyön asiantuntijoita tarvitaan tulevaisuudessa entistä enemmän

30.11.2021

Hoitoalalla tarvitaan tulevaisuudessa paljon asiantuntevia ammattilaisia. Opiskelijamäärällä mitattuna terveys- ja hyvinvointiala on korkeakoulutuksen suurin ala (Vipunen 2021), mutta silti alalla on työntekijäpula. Hoitotyön houkuttelevuudesta kertoo se, että kevään 2020 yhteishaussa terveys- ja hyvinvointialan korkeakoulutukseen haki peräti 46 820 henkilöä eli 31 prosenttia kaikista hakijoista. Hoitotyön kokemisesta tärkeäksi ja mielekkääksi ammattialaksi kertoo myös se, että vuonna 2020 ammattikorkeakoulututkintoon johtavissa koulutuksissa opiskeli eniten terveys- ja hyvinvointialojen opiskelijoita (29 %). Myös ylempään ammattikorkeakoulututkintoon opiskelevista suurin osa (34 %) opiskeli vuonna 2020 terveys- ja hyvinvointialan koulutuksessa (Tilastokeskus 2021.)

Vaikka hoitotyöllä on pitkä historia, sen arvostus ei ole himmentynyt. Aikaisemmin naisvaltaiselle alalle hakeutuu nykyisin yhä enemmän myös miehiä. Hoitotyön tutkintojen määrä on kasvanut 30 % terveysalalla 2010-luvulla. Vuonna 2019 kaikista sosiaali- ja terveysalalta ammattiin valmistuneista sairaanhoitajia oli 39 %. Lisäksi ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden määrä kolminkertaistui 2010-luvulla. (Lith 2021.)

Kliininen asiantuntija YAMK-tutkinnon antamat monipuoliset valmiudet

Kliininen asiantuntija YAMK-koulutuksen keskeiset ydinkompetenssit ovat 1) tutkimus ja palveluiden kehittäminen, 2) potilasohjaus ja henkilöstön osaamisen kehittäminen, 3) asiantuntijuuden johtaminen ja 4) välitön laajavastuinen kliininen työ (Sulosaari, Elomaa-Krapu, Hopia, Koivunen, Leinonen, Liikanen, Penttinen, Törmänen, Walta & Heikkilä 2020).

Kliininen asiantuntija YAMK-tutkinto antaa laajat valmiudet tutkimus-, kehittämis- ja johtamistehtäviin. Kliiniset asiantuntijat voivat työskennellä sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. Tutkinnon houkuttelevuutta lisää se, että samalla, kun tutkinto antaa tutkimus- ja kehittämisvalmiuksia, se myös vahvistaa oman alan substanssiosaamista. Koulutuksessa yhdistyvät sopivassa suhteessa tieteellisen tutkimuksen tekeminen ja käytännönläheinen kehittäminen. Koulutuksessa opittuja asioita voidaan hyödyntää monipuolisesti käytännön työtehtävissä.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan yksikön Kliininen asiantuntija YAMK-koulutuksessa hoitotyön substanssiosaamista vahvistetaan erityisesti akuuttihoitotyön ja kansansairauksien näkökulmasta. Teoriaopintojen ohella akuuttihoitotyön tilanteisiin saadaan syvyyttä mm. simulaatio-opetuksen ja kliinisen

tutkimisen harjoittelemisen keinoin. Lisäksi erilaisen työkokemuksen omaavat opiskelijat jakavat omaa asiantuntijuuttaan opetustapahtumissa, joiden myötä he saavat valmiuksia toimia kliinisenä asiantuntijana ohjaajan, mentorin ja perehdyttäjän rooleissa. Kliininen asiantuntija YAMK-koulutus vahvistaa monipuolisesti asiantuntijuutta ja ammatillista identiteettiä sekä mahdollistaa toimimisen mielekkäissä työtehtävissä.

Koulutuksessa hyödynnetään monipuolisesti moderneja, osallistavia opetusmenetelmiä. Seinäjoen ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan yksikön Kliininen asiantuntija YAMK-opiskelijoiden osallistavien kehittämismenetelmien kurssilla harjoitellaan projekti- ja tiimityötaitoja mm. Bonon Six hats-menetelmää, akvaariomallia ja tulevaisuusverstasta hyödyntäen. Tulevaisuusverstaassa on haettu ratkaisuja mm. kysymyksiin, miten projektin vastarannan kiiski kesytetään ja miten erilaisia mielipiteitä ja kritiikkiä esittävien hanketoimijoiden asiantuntemusta voidaan hyödyntää. Erilaisten osallistavien menetelmien keinoin on pohdittu myös sitä, miten hoitotyön vetovoimaa ja pitovoimaa voitaisiin edistää. Samalla, kun harjoitellaan erilaisia osallistavia menetelmiä, tarkastellaan ja reflektoidaan myös kliinisen hoitotyön käytännön ajankohtaisia kysymyksiä ja tulevaisuuden haasteita. Hedelmällisten keskusteluiden myötä on mahdollista kehittää hoitotyötä ja löytää erilaisia vaihtoehtoisia toimintatapoja ja -malleja.

Mari Salminen-Tuomaala
TtT, Vastuuyliopettaja, Kliininen hoitotyö
SeAMK Sosiaali- ja terveysala
mari.salminen-tuomaala@app-staging.seamk.hion.dev

Lähteet:

Lith, P. 2021. Sote-alojen työvoimamarkkinat ja koulutuksen vetovoima. https://www.hyvinvointiala.fi/wp-content/uploads/2021/03/sotekoulutus2021.pdf

Sulosaari, V., Elomaa-Krapu, M., Hopia, H., Koivunen, K., Leinonen, R., Liikanen, E., Penttinen, U., Törmänen, O., Walta, L. & Heikkilä, J. 2020. Ydinkompetenssit kliinisen asiantuntijan (ylempi AMK) koulutuksessa. UAS Journal 1/2020. https://uasjournal.fi/1-2020/kliinisen-asiantuntijan-ydinkompetenssit/

Tilastokeskus 2021. https://www.stat.fi/

Vipunen 2021. Opetushallinnon tilastopalvelu. https://vipunen.fi/fi-fi